

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“

Виносить: в Австро-Угорщині:
 на цілий рік 24 К
 за шів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденном ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

Християнсько-сусільний днівник.

„Вирвеш ми очі! душу ми вирвеш: а не возьмеш милості! віри не возьмеш,
 бо руки ми серце і віра руска“. — З Русланових поемів М. Шашкевича.

Господарські і торгові інтереси Австро-Угорщини на Балкані.

(Х) Несподіваний переворот довершений на Балкані занепадом Туреччини і значним розширенням молодих альбанських держав призволить торгових політиків Австро-Угорської монархії в найближіші будучині заняти ся найтруднішими господарсько-політичними питаннями, котрих розвязка вимагає не тільки багато труду, але також і великої справности. Угода господарська Австро-Угорщини з Угорщиною або т. зв. слово-торговий союз, що має бути відновлений в 1917 р. вимагає вже підготовних робіт, а також недавно заключені торгові договори з іншими європейськими державами потребують обнови, а основного розсліду вимагають також з великим трудом недавно додержавлені торгові договори з Румунією, Сербією і Болгарією.

Побідний похід Балканського Союза змінив основно господарські підвалини, на яких опирається весь господарський оборот в усіх Балканських краях. Для Австро-Угорщини настав цілковитий зворот в її господарському життю. Хоч війна Балканського Союза з Туреччиною триває ледве понад півтора місяця, то вже господарські наслідки відбиваються на вельми більшою на австро-Угорському витворчому промислі. Всі галузі промислу, котрі висилаюти свої витвори до балканських держав, споглядаються з тривогою на їх хвилю, коли скінчиться війна а також мораторій, бо побоюються, що відрочені виплати можуть бути на все пере-

черкнені. Балканська війна не тільки знесла status quo на півострові, але виперла австро-Угорський промисл з корисної „конюнктури“ і наслідком того міродатні представники промислу і торговлі вже тепер приневолені застосовувати ся над тим, яке їм заняття становить супротив нового устрою на Балкані.

Дві визначні господарські корпорації, а іменно долішньо-австр. торгова і промислова палата і угорська слово-політична централія звернули в основних пропамятних письмах бачність правительства на зовсім змінене війною становище нашої монархії на Балкані. Дол.-австр. торгова і промислова палата зазначує, що тут розходить ся о життєві справи монархії і що тепер найважливішою задачею правительства є, рішучо виступити проти всіх небезпек, котрі грозять здоровому внутрішньо-її військо-політичному розвиткові монархії. Пропамятне письмо вказує на те, що овлада великою частиною європейської Туреччини Балканським Союзом і прилукою турецьких областей до слово-области Балк. Союза спроваджує велику зміну в торгово-політичних взаєминах з сим Союзом. При тім належало вести велику вагу покласти на поліпшення наших взаємин господарських з Румунією, котра з нашою монархією оставає також в добрих відносинах політичних, бо Румунія представляє для нашої монархії найважливішу і найбільшу обласť збуту з її балканських держав.

Окрім Румунії належало би звернути особливу бачність на Болгарію, котра тепер вже представляє більше як двічі так великий привів як Сербія і буде належати до найлюдніших держав розширеніх колом

туреччини, котра привозила товари з нашої монархії.

Що до Сербії домагає ся пропамятне письмо також попішения з нею торгово-політичних взаємин і зроблення її особливих уступок в області слово-ї оборотово-політичній. Пропамятне письмо кладе велику вагу на обезпеку теперішніх торгових шляхів до Егейського моря і південної частини Адрії і для запевнення можливості, щоби була виконана оборотово-політична програма, що була цілі десятиліття міродатна для австро-Угорської орієнタルної політики. Крім того домагає ся пропамятне письмо, щоби при будові нових залізниць і пристаней не погіршилися наші конкурентні відносини в користь інших держав.

Також президіальна рада угорської слово-політичної централії займає ся справою нового управильнення торгових взаємин монархії до Балканських держав. Передовсім займає ся справою ревізії сербського торгового договору і постановила поробити всякі приготування, щоби бути уоруженою, скоро після прояснення положення на Балкані висуває ся на дневну чергу ревізія сербського торгового договору. Торговий оборот Австро-Угорської монархії з Сербією є доволі значний, а від зацікавлення слово-війни піднісся з 40 на 86 мільйонів корон.

До тих многоскладних і запутаних питань фінансових і господарських, котрих розв'язки вимагають занепад європейської Туреччини, належить також справа турецкого товариства для управи тютюну і виробів з него і справа орієнタルної залізниці. Сему першо-

му товариству дала монархія значні капіталі а орієнタルна залізниця злучена з Віденем і Будапештом має задля обороту на тій залізниці велике господарське значення для Австро-Угорської монархії. Конcessia для тютюнового товариства кінчується в 1914. а., а з огляdom на відносини Туреччині можна на певно сподівати ся, що імовірно конечна ліквідація не так гладко відбудеться. З орієнタルної залізниці купила Болгарія вже в р. 1909. єю частість сіти, котра йде через її область. Наслідком значного розширення Болгарії і Сербії овладкою турецьких областей набудуть сі держави дальші часті сії залізниці, котрої конець однакоже задержить Туреччину в своїх руках. Таким способом приде ся тут розв'язувати не один узол, не один узлик.

Як отже тепер мають ся справи, є се одно певне, що скоро утишить ся воянна заверуха на Балкані, почнуться переговори за зеленим столом що до торгових, господарських і фінансових питань, а при тім не обійтися без ріжкородних трудностей, суперечності і спорів. Як уже зазначено в згаданих пропамятних письмах, має Австро-Угорщина важні інтереси господарські і торгові і тепер надходить пора, станути з усюю рішучістю в обороні для обезпеки сих інтересів.

Шляхта на Україні.

(Конець).

Та їй не лише они самі — але їй загал польский та саме відчуває. Чує він, що сей чинник, яким тільки віків в „niszczeniu Rusi“

Спомини про Миколу Лисенка.¹⁾

Дві квітки Миколі Лисенкові.

I.

Привіт М. В. Лисенкові в 50 день його народження.²⁾

Сиві тумани, степи облягли пеленою важкою, місяць зайшов, позгасали зірки, до сонця, до сльоту далеко.

У тихо-сумну передсвітню годину в стежу на могилі виміряв кобзар стародавній.

І в очах старому приходить минуле життя: дитинство щасливе під крилами неньки, юнацькі буйні та горячі літа, повні кохання, савволі й борні, далі там — праця, бої, перемоги, неволя, страждання і знова борня, недоля і праця, — і лиха повнісенькій келих.

Усе перейшло, промайнуло, зосталася лише старість та кобза — предливне знайдя!

З могили мерців викликає, бадьоро-найдінними дзвонами будуть оспаліх та кволіх, лагідним співом скропляє стражданя, замірює свари, розрізняє в купу єднає.

Глинувшись очима старій: попрощати ся з степом питомим схотілось. Темно, не видно козацького друга: тіжко туман налягає, обрій

поглинув згуки-рухи задавив і мертвотою диха.

До сльоту, до сонця далеко.

Важко вітхнув та й почав помирати старий. Злетілися янголи Божі — постали по праву руку, злетілась нечиста сила — постала по ліву руку. Стели — пантрутують душі: кому то дстанеться віща.

Нечисть заводить — гарчить: „се мое! він давно вже мені запродав ся!“

Янголік тихо сівають, про вчинки славетні, про дух необорний, про серце, в коханії велике.

Слухав старий, не дослухав, раптом підівся та й сів на могилі і так провіщав у в останнє:

„Слухайте, янголи божі! Слухай бо й ти сило нечиста ворожа! Я не віддам вам душі — ні тим, ані другим: ще не на вік я вмію, тільки дочасно замру — час мій пробіг і устану на радість на славу. Душу тепер розділю: половину розвію з вітрами по цілому сльоті, другож частину сковав у кобзу. Нехай же хто дужий знайде та й злучить обидві частини до купи — того лише послухав кобза, ему озоветься я безструна і втворить великий парі: раз перший торкнетя ся той славний вибранець — почуче лиш тиха тирса — похилиться ся міцно до земного лона, у другому заграє — полоне луна по всім сльоті, у третьому — звінгнеться ся каміння німе, загуде, заголосить і встану тоді в могили, назустріч ему я устану!“

I тільки промовив, вітхнув і рванув усі струни, — душа розлучила ся з тілом, душа розділилась на двоє: перша по вітрових крилах полинула сльотом, зашопотіла по травах, заграла в гаях, ревнула в порогах, заплакала чайкою гірко, помчала до моря, припала до хвиль гомінливих, розбилася на дрібні країни і разом з могутнім співає про силу, про вою, про давні славетні подїї, ба — про-

клинає турецькі скелі, витас-голубить старого Дніпра, видавлює вічну славу.

Хижко погнали за нею чорти та й заявляли — ті в хатах, ті в темних печерах, в гремлячих порогах, в німіх болотах — а все не зловити тієї частини, ніяк не злучити з другою.

Янголи божі обстали круг кобзи, манять і кличуть до раю даремне: не йде і до раю козацька завзята душа, скулилась, в темний куток залізла, а кобза німа обважніла, не зрушши.

Здивовані янголи линуть до Бога: „Боже, Владарю Всесвітній! Стало ся диво велике, вмер чоловік у степу, вмер, а душі не оддав — частину по вітру розвіяв, частину у кобзу сковав, не можемо звідти здобути. Що Всемогутній розкажеш робити?“

I Бог повелів: „спустіться ся ви зараз на землю, шукайте, знайдіть ту країну і хату й родину, де має вродитися призначена мною дитина, даруйте дитину тією душою — тоді тільки зрушите кобзу.“

Спостилися янголи чисті, знайшли ту країну, і хату, і матір, і тільки торкнулися кобзи — сама oddala ся, з могили зняла ся, несуть її янголи божі, співають і — дивне диво: назустріч дитині сама — з кобзи вийшла кобзарська душа, вселила ся в ніжнє тіло.

Тихо зростава дитина та тільки не всидіть в ній тихо кобзарська душа: як лебідь, що чус в блакиті незримих братів, она озиваша ся хутко до другої частини своєї, і вітер, і хвиля, і пісня вташна, і шемраня слів, і вітханя — усе промовляє до тієї душі кобзара у хлопячому тілі.

I виріс той хлопець, зробившися чоловіком — з ним разом ростуть його твори — і ходять круг його здивовані люди, питаютимо: „та де се він, звідки хапав ті звуки, яких ми не чуєм, не знаєм?“

Гей, не здивуйте ся люди: то рідне із рідним злило ся, то в згоках будуть ся вічне!

Словність ся слово пророче.

Перша хвилина настала: од звуків новогу музики чула тирса здрігнулась, припала до рідної неньки-землі, пе корінцями земні таємниці і тихо претихо шепоче — та чус той шептіт кобзарське ухо і все розуміє дотстою.

Друга хвилина надбігла: дзвінка луна покотилася ген-ген сльотами, утворює дине диво: у звуках малиє картини, згадки перевірює в дійсність, мельодії сів, а душі ростить.

Настане колись ще й остання: прайде наш славний кобзар до того мерця на могилі, прайде й гукне уроочисто: „батьку, проснися! душу твою я приношу тобі цілу і повну чарів — проснися ся, мій батьку коханий!“ Здрігнеться ся весь сльот на той поклик, каміння німе оживе й луною озветься: „проснися ся!“

1892 р.

II.

Пізня квітка на могилу незабутнього Миколи Лисенка.

Приголомшена сумною звісткою, що долинула до мене попереду з чужої газети, я спромогла ся в той час тільки на коротесеньку телеграму, бо справді здавило серце, заіракло слів й зостали ся тільки сльози та туга без краю. Немов у тумані пропливли сі дні вроочисто сумної подїї, а туга не спливава, она росте і давить як могла. Дозвольте мені, закиненій далеко, хворобою притягнітій у тіснім к

послугувано ся, зпід рук усував ся. То й хотій ідка, але все таки надто характеристична „опій“ всепольського сторонництва, щоби її тут з оригіналу не передати.

„Gdy lud polski na Wschodzie dopiero w ostatnich czasach narodowo się uświamia, a w miastach jest ludność przeważnie polską, przeto najbardziej eksponowana w kwestii ruskiej jest szlachta wschodnio-galicyjska, określana zwykle jako Podolacy. W tych warunkach dzieje się tu coś podobnego, jak z tymi książętami niemieckimi, którzy zasiadają na tronach państewek bałkańskich; oto poczuwają się znagi do różnych bałkańskich partyzantów. Jest to stanowisko dynastyczne. Dlatego to nie dawnie jeden z najwybitniejszych Podolaków wypowiedział zdanie, że sam nie wie, czy jest więcej Polakiem, czy Rusinem“¹⁾.

І коли з наведеного в горі цитату всепольську їдь і іронію²⁾ усунемо, побачимо на глядно, що не лише шляхта на Україні, але й у східній Галичині зачинає над своїм невиразним і ненормальним станом застановляти ся і що найважливіші між ними розумують поважно, чи они Поляки — чи Українці!

Чи ж маємо брати за „Slowo polskie“ тут лише справу „інтересу“? і не можна пристати, щоби тут відграло шляхотніше чувство приналежності подільської шляхти з дідів-прадідів до українства?

Маймо надію, що гр. Андрей Шептицький, д. Володислав Федорович і предвчасно померлий кн. Лев Сапіга не остануть у нас в Галичині, під зглядом народних переконань, одиницями! Коли рух сей дальше піде своїм правдивим напрямом і коли східно-галицький шляхтич широ і отверто за послухом своєї крові і свого сумління назове себе Українцем, то буде се спасене для него, яко одиниці суспільної, а корисним не лише для України, але також і для Польщі.

Україна бо одержить в нім горожанина не лише з правами, але й обовязками, а Польща стратить в єго особі кольоніста, якого після Шуйского: „najblizsze interesu sa miara interesow pañstwa“ — в тім случаю народа і за якого провини польський народ тепер мимоволі приневолений на себе брати відвічальність.

А саме тепер час на се уже найвисший, щоби східно-галицький шляхтич вірно і ясно

означив, чим він властиво і яке его становище до українського народу!

Нарід український пробудив ся до життя і подільська шляхта повинна виріти собі се мemento quo:

„rozkazują się nезабаром законом люди“, і зверне ся небавом до неї відроджений народ і спитає її діла і роботу!

І спитають тоді дійсно за Лішнікским:

„Wy coście ziemie naszej tak szmat wielki posiedli i potem naszym przez wieki całe żyliście — coście dla nas i dla tej matki Ziemi naszej zrobili?“³⁾.

Чи дістать шляхта вдоволяючу відповідь?

Що скаже тоді тата шляхта, коли пробуджений нарід загляне до історії своїх інституцій культурних, своїх „Просвіт“, своїх видавництв, своїх товариств як наукових, так і економічних і не побачить там майже ніяких її представників?

Чи дістать она свому народові вдоволяючу відповідь?

Годіж вичікувати на хвилю, коли колись нарід свободний і вільний кине каменем на свою відступну шляхту і близне її в очі за своїм пророком:

„Раби, підніжки, грязь Москви
Варшавське съміття“,
наши пани!

І ще час і ще всяко можна направити. Ale треба памятати, що се крайній час!

Тож наша шляхта ще може завернутися ся. Збудити ся до правдивого життя, змити заслужене пятно, яке від тілько-тілько віків над ними тяжило, та приложити широ руки до будова свого народу і своєї країни!

А стане ся то, то й прайде скорійше так нами всіма очідана хвиля, в якій

„Забудеть ся сромотная
давная година,
и оживе добраслава
Слава України!“

В Сянокі, дня 15. листопада 1912.

4-ка

1) „Slowo polskie“, g. 1908. pg. 210.

2) Їдь отся і злість в вірочім зі сторони польського погляду зовсім оправдана, бо і як жеж не злостити ся, коли оруди, яким они нас тілько віків гноили — нараз вириває ся!

(прим. 4-ки).

3) Wacław Lipiński: „Szlachta na Ukrainie: ст. 86.

вже нічого: за живота й по той бік смерти він нас обдарував так широ, так багато, що наші всі хвали й подяки віддо в зрівнані з тим і довжниками довічніми зостанемося ся ми.

Микола Лисенко — славний син великої сеньки, він — безсмертний творець рідної музики — ні, його всього мало! Поуз всі заслуги й здібності то була одна з небогатих людина, якими съвіт держить ся, бо вже за те їм вдачний, що они єствують на съвіті. Оттак як сонце! І в хмарний день, і в непогоду осінню віч всеж знаєш, що ся на съвіті сонечко, що вигляне оно, огріє, додасть життя тобі. Лекше стає нести тягар життєвий, коли знаєш, що живе ще праведник, яким є Содом-Гомора вратувались, як би їх там було хоч за три!

І ось — не стало праведника того, по-меркло те сонце! Я вірю, я певна, що прийдуть гідні єго наступники, возвмуту з охолюючих рук той прапор, що вепохідно Він держав ввесь вік, що до нескінченості мертвотвою рукою праці простягнуть ся живі творчі руки, і не загине золоте зерно, що сіяв Він — оно росте і добрий дістъ врожай. Алеж та особиста вдача, та краса духовна, та постать вся привабна не воскресе она, не може повторитись, бо то була властива тільки Єму.

Блаженні митротворці, яко тіл синові Божі паречуть ся“. А се був соравжай митротворець: люди всяких партій, напрямків, національностей, різного віку, полу, розвитку і вдачі усі горнулись до єго ніжної, ясної, без краю привітної душі і всім він удіяв тої живущої цілющої води, якої у єго було невищерпане жерело. Під широкими крилами єго душі єднали ся, братали ся, знаходили надію і хітъ до життя, там вищухали сварки, там зростав один дух, єдна велика любов до тій Великої, якої найкращим сином Він був. Для найдрібнішої кувоцькі єго незмінна пам'ять знаходила щось особистого сказати такого, що тільки її одній було разом з ім'ям

властиве та потрібне і ніхто не звертав ся від Него з голодною душою. Мякий та добровічний до всіх проте Він вмів так влучно уразити душу грішну, душу оспалу чи байдужу, або нещирту та зрадливу, як там від глибоко она ховала зраду: од Єго надзвичайно тонкого слуху не уникала найдрібніша хвалиш, нещирість або нечесть.

Сумирний, лагідний наївний навіть боязливий, немов дитина перед звичайними справами життєвими Він ставав міцним, бадьюшим, съміливим, коли справжня небезпека загрожувала рідній справі. З труднощами, працею, турботами, болями навіть не рахував ся він і сили витрачував без жалю, неначе їх одмінно було ему без краю.

Але — людина був і надано бессмерття тільки духовній спадщині єго, а те, що витало — гріло нас, хто мав щастя знати — любити Єго — оно навіки згадо, занімло — чує?

Се страшне слово вжко хмарою насунуло на всіх, хто тільки не почув, в якомубу не було далекому кутку, але для молодих широкий шлях йде у гору і очі їхні в гору зняті, а там над хмарою Єго безсмертя ся і згодом тільки важка спаде з тих душ, за тим промівем підуть в гору і вперед, де сяйво тесне.

Та не спаде ся тінь із нас старих, хто стільки літ був близко Него, хто сам от, от вже откупить на той шлях, яким пішов Небіжчик дорожай!

Зовнішно жалоби нам не треба: она й так до віку оповила нам пам'ять і тути нашою слізами не залити, не заглушити дзвоном бучного похорону і сяйво слави не запорнити

того провалля, що лишило ся по Нім!

Дніпровська Чайка.

Олександровськ,

1912. р.

З державної ради.

На вчерашнім засіданні палати послів приступлено до розправи над бюджетовою провізорією.

Перший забрав голос пос. Лягіня і промовляв 4 години, зразу по хорватски, а відтак по німецьким. Вказав на положене по-лудневих Словян в монархії і зазначив, що правительство повинно старати ся про се, щоби полудневі Словяни мали ся так добре, як у себе дома. Належить стреміти до сего з огляду на внутрішне і заграницне положене.

Пос. Г. Грос заявив, що німецько-народний Союз, съвідомий обовязку зглядом держави і народу, висказує бажане, щоби палата сповнила також свій обовязок зглядом держави.

Пос. Адлер (соц.) негодував з причини конфлікти днівників і маніфесту, ухваленого на міжнароднім соціалістичнім зізді в Базилії, та протестував проти сего, щоби соціалістів називали лихими патріотами. Домагався упорядковання відносин полудневих Словян і селян в Боснії Герцоговині, та усунення системи Тісса і Цуває. Нині не думають соціалісти ослаблювати становища Австро-Угорщини, яка є досить могуча, щоби придати собі велике значене в съвіті. Соціалісти протестують проти війни і ставляють засаду, що все може бути полагоджене мирною дорогою.

Пос. Шоасоль полемізував з виводами пос. Адлера, прічім заперечив, наче би німецькі сторонництва підіджували до війни. Пос. Будзинський заявив, що поведено з Русинами в державі є сего рода, що Русини не можуть призвати державних конечностій. Русини були би радо відложили борбу з своїми народами противниками і з державою на пізніший час, якщо би мали певність, що провідники державної політики зачнуть вести іншу політику чим досі. Також в тій хвилі заграницної небезпеки Русини приневолені дальше підносити свої жалі. Заявив, що в парламенті було би інакше, якщо Русини не були приневолені утруднювати працю палати на знак свого протесту. Русофільського руху в Галичині⁴⁾ викликали російські рублі⁵⁾. Боротьба Поляків проти Русинів і безнадійне положене руского населення було найліпшим підкладом до російської агітації в Галичині. Будзинський закінчив зазивом до правительства, щоби сповнило домагання Русинів, зоки Русини самі не зреуть ся їх сповнені.

На сім засідання замкнено; слідуюче винірано. — — —

Вчера відбулося також засідання клубових предсідників палати послів, на якім по-відомів міністер-предсідник гр. Штирік, що сими днями предложити палаті три закони, а іменно закон в справі достави коней, запомог для членів родин на випадок мобілізації і в справі достарчування приміщеній і перевозових середників приватними особами і громадами на випадок мобілізації. Премієр підчеркнув потребу скорої і легкої полагоди тих предлогів і просив предсідників, щоби по-розуміли ся в тій справі з своїми сторонництвами. Рішено, щоби поки що не розширювати днівові черги.

О год. 7. вечором зібралися знова на засіданні предсідники клубів, щоби порозумітися що до способу трактування внесених правителством військових предлогів. Стверджено, що проти відслання військових предлогів до військової комісії без першого читання не піднесено протесту з жадної сторони.

Український Союз ухвалив одноголосно, щоби з огляду на поважне заграницне положене держави, згодити ся на відсланяне внесених правителством предлогів без першого читання до військової комісії.

З Будапешта доносять, що в суботу внесе правительство в сойм три військові предлоги, які предложені австрійському парламентові.

Війна на Балкані.

Самостійна Альбанія.

До „Daily Telegraph“ доносять з Драчом 27. с. м. о год. 4:50 вечором: На палаті правителства вивішено альбанську народну хоругву. Вивішено є без всяких церемоній.

Урядникам полишено свободу, чи хотять призвати нове правительство, чи волять відіхнати. Всі турецькі прапори в порті забрано. Альбанська хоругва має чорного орла на червонім поля. Ві вісім більших містах Альбанії розліглено проглямаций в справі самоуправи. Альбанії просить о протекторат Австро-Угорщину, Францію або Італію.

Білгородський „Мали Жунал“ оголошує депешу генерала Янковича з Драча, яка звучить: „Саме заняв я Драч у вічні часи“.

Також в Берліні одержано телеграму що одна сербська колюмна дійсно вмашерувала до Драча.

Трудно зрозуміти, що рівночасно із входом сербського війска вивішено альбанську хоругву. Як се?

„Neue Freie Presse“ інформує, що Австро-Угорщина з обсадженням Драча на разі не витягне послідовності і стоїть все на становищі, що се в лише переходовий крок.

Сербські урядові круги впевнюють, що Сербія є готова призвати самоуправу Альбанії, але лише середутої Альбанії. Віймок мусить становити кусень землі від Сан Джовані ді Меду аж до Драча.

Австро-сербська задирка.

Вчера по-півдні в віденських добре поінформованих кругах говорено, що в австро-сербські

жавам конференцію амбасадорів для розглянення слідуючих трох точок: 1) квестія самоуправи Альбанії; 2) питання дарданельського проливу і 3) островів, обсаджених Греками. Австро-сербська задирка не буде предметом нарад, однак з другої сторони дневники стверджують, що сір Грей не виступив урядово з цею предлою.

"Lokal Anzeiger" обговорюючи предлою сір Гея, не віщує їй надій, вказуючи, що самоуправу Альбанії годі порішти без квестії альбанських портів, що мала би після Грея Австрія і Сербія спільно полагодити.

З воєнного видна.

Мимо того, що чорногорська армія під Скутарі заняла виждаюче становище і обмежує ся до укріплення своїх становищ, Турки з довшими перервами острілюють з армат становища Чорногорців, не завдаючи однак ніякої шкоди.

Після приватних вістей, чорногорські стріли ушкодили 80 будівель в Скутарі.

"Цетинські Вестник" оголосує маніфест короля, звернений до війска в Груді і оповіщуючий, що король лично обіймає управу дальшої воєнної акції. Дотеперішній комендант західної армії ген. Вукотіч іменованій шефом генерального штабу цілі армії. Головна чорногорська квартира має бути перенесена до Груди.

Царгородські дневники доносять, що від зднів ведуться завзяті битви між Турками і Греками на острові Хіос.

Мирові переговори.

В софійських поінформованих кругах зачувати, що в мирових умовах, які предложила Болгарія турецким посередникам, домагається для Сербії відступлення адрийського побережя від Сан Джованні ді Медуза аж до Драча разом з відповідним куском землі внутрі краю. Се услів'є поставлено як домагання Сербії, яку заступає Болгарія при мирових переговорах. Берлінський "Lokal Anzeiger" доносить, що болгарські і турецькі делегати виживають нових вказівок; поки що продовжують пітучно сю конференцію. Кружляють чутки, що Росія напирає на Болгарію, щоб зменшила свої первісні жадання, бо надіє ся, що Туреччина виявляє відплату за се вдачність, в спріві Дарданелів. Остання телеграма "Lokal Anzeiger" потверджує надію, що мирові переговори возьмуть хесенний оборот. Одонді радили болгарські і турецькі відпоручники до пізної ночі. Вчера о 10. год. рано ведено дальше наради. Конференції повновласників в справі завіщення оружя відбуваються під проводом Данєва. Царгородські міродатні круги заявляють, що Порта стремить в мирових переговорах до задержання всого адрийського вільята і має також надію задержати Солунь. Наради відбуваються в залізничнім вузі в Чаталджі. Про висліди першої конференції обі стороны переслали своїм правителствам звіти. Над тим звітом радила до пізної ночі турецька рада міністрів і прислала своїм повновласникам нові вказівки. Урядові турецькі круги в велими оптимістичного настрою і висказують надію, що Болгарія змінить свої первісні, надмірні мирові умови, так що буде можливе заключення миру. Найновіші вісти з Царгорода доносять, що болгарські і турецькі посередники відбули нове засідання. Про стан переговорів заховують правительственные турецькі круги як найбільшу мовчанку. Зачувати, що Порта предкладає, щоби будучи границя між Болгарією і Туреччиною йшла від Казакірджалі на турецькі області прямо до Егейського моря, про чим при Туреччині поширили би ся округ Дедеагач. Турецькі круги в такого оптимістичного настрою, що думають, що до понеділка буде заключений мир. У вчерашній міністрийній раді взяв участь Осман Нізамінша.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Григорія епископ; римо-кат.: Андрея. — В неділю: руско-кат.: Платона; римо-кат.: Богумила.

— З новим місяцем пригадує ся наша адміністрація Влов. передплатникам і просить о безпровідочні вирівнані залегості та о відновленні передплати.

— Успокоєння. Урядовий комуїкат кореспонд.

Бюра звучить: З огляду, що вість про заповіджені вчора правителством предлої могла би викликати занепокоєння серед населення, належить ствердити, що ті предлої не мають ніякої звязки з мінімо наміреною мобілізацією, та що як раз загальне положення зовсім не змінилося. Проектовані предлої, котрі вже від довшого часу приготовлюються, мають на меті лише доповнити військовий закон і улекшити базу готовість.

— 10 літ народної праці. Минулі суботи відбувалися в станіславівському "Соколі" у власній салі концерт в 10-літній ювілей заснування цього товариства. Перебудована саля стан. "Сокола" представляє ся незвичайно гарно. Належить она до найбільших салі в Станіславові, а заспокоювати може не лише постриби "Сокола", але також і інших товариств. С ту доволі місця і усі товариства, щоби лише хотіли, можуть виладовувати свою ємкість (енергію). Внутрішні стіни, прикрашені народними межеками, роблять незвичайно міле враження. В день численними вікнами відкриваюче ся світло надає салі веселості і ясності, а вночі ту саму прислугу роблять привадів съвічники спроваджені з Відня. Богато дверей відповідає всяком прислугам поліційним, а многі бічні кімнати робити муть добру прислугу під час всіляких забав. До салі добудував "Сокіл" 3 кімнати для клас. "Рідної Школи", неначе сповняючи слова виписані на своїм пропорі: "В здоровім тілу, здоровий дух". Сокіл дбає про виховання здорового покоління приходить рівно ж в поміч. "Рідної Школі", що в ній має виховувати ся здорове душа. Суботній свято розпочав свою промовою голова "Сокола" інспектор Мирон. В промові начеркнув бесідник десятилітню діяльність товариства, его тяжку борбу і перешкоди, які се товариство стрічало в початках свого розвитка. Відтак представив розмірно велику вагу руханкових товариств, симпатію, якою тішать ся они у інших народів, а мале зрозуміння їх значення у нашого народа. Коли у інших народів під час всіляких зіздів і съвічних обходів руханкових товариств збиряються усі верстви з найчільнішими своїми людьми, то у нас сего заняття не слідно і наша суспільність не доцінює ваги наших сокільсько-січових товариств. А нашему народному організму так потрібні прикмети, які вилягають руханкові товариства, а се карність, рішучість, характерність та почуття і віра у власні сили! Се тоті прикмети, які нашому народові у найважніших хвилях його політичного життя все не доставало!

Після промови настутили продукції "Бояна" і інші.

— Німецькі маніфестації у Відні. Вчера по полуночі відбулося надзвичайне засідання ради м. Відня. На нім виголосив посадник др. Наймаєр бесіду, часто переривану окликами в честь цісаря. Бесідник зазначив, що в годині на годину зростає отрічене мешканців з причини деяких непатріотичних заявлінь. Рада м. Відня твердить, що найвище добро горожан і держави становить мир, а єго утримання варте много жертв. Рада бажає такого мира, який можна утримати не задля безсильності наших сил, але через уступки в почутку впovів своїх сил, опертім на съвідомості від слововдання інтересів монархії. Переняті такими чувствами — говорив — злучимо ся в случаю потреби в обороні держави всі без виміка. По тій промові відспівовано народний гимн і піднесено оклики в честь монарха. Рівночасно на ратушевім подвір'ї зібралися коло 2000 осіб, до яких промовив п. Бельголяків. Відси рушили всі ради разом з сібраним гуртом під памятник "Дайтш майстрів" де промовив вдруге др. Наймаєр. Потім повернувшись під ратушу і розвязав ся. Вночі знова передефілювали в рядах німецькі студенти, співаючи народний гимн, перед памятником "Дайтш-майстрів". Оден зі студентів виголосив патріотичну промову, яку відтак повторив інший студент на італійській мові. Патріотична маніфестація закінчилася потрійним "Hoch" на честь Австро-Габсбурзької династії італій.

— Вибори до міскої ради в Станіславові відбулися в дні 18—22 с. м. "Станіслав. Вісти" пишуть про сі вибори ось що: "Помимо сильної організації Українців нашого міста, і компроміса, заключеного зі жидами (з віймкою сіоністів, що сим разом пішли, як брати, із всеполяками) — не вийшов з того вибору на 18 радиців і 9 заступників, ані оден Русин. Ся дуже, на теперішні часи, знаменна появі, що знова доказує небувалий шовінізм наших

сусідів Поляків, — повинна заставити нашу суспільність до обдумання нових середників самооборони в Станіславові проти такого чисто польського "wywłaszczenia" — бо до сей пори мали ми в раді межі уступаючими бойдів двох Русинів. Против нашої листи, що через меншість голосів перепала, виступили усі польські партії без виміків і без піомірковання, щоби нечесне ратувати загрожену "роскоші" міста Станіславова і щоби нам єще раз пригадати, як то Поляки розуміють ту якесь польсько-руську "згоду", що хотіли би нам єї накинути".

— **Росийські агітатори на Угорщині.** Як доносять "Reichspost" в Мункачі, від кількох днів в місточках і селах повітів Мармарощ, Береш, Угні і Земплін, звиваються ся росийські агітатори, котрі оповідають, що військо царя "є вже в дорозі" на Угорщину, щоби освободити (?) Словіян з під мадярського ярма. Агітатори роздають при тій нагоді гроші. Греко-католицький єпископ в Мункачі видає обіжник до духовенства, щоби почуває населене і успокоювалася його. При деяких агітаторах, яких пращтували угорська поліція, найдено побіч відозвів і підбурюючих письм, також бомби і взагалі вибухові матеріали. Думають, що сі провокатори наміряли висадити в воздухі відразу під стратегічним зграйдом зелінничі мости особливе на шляху Львів-Сянки. А як агітация в хосен Росії кипить в Галичині і на Буковині? Не бачить її хиба пос. Будзинський!

— **Рун на щадничі каси.** З нагоди непевного політичного положення всі щадничі каси находяться прямо в облозі. Найчисленніші зглошуються ся люди з малими вкладами. Перед всіми касами панує щоденno такий настови публіки, що дуже часто для удержання ладу мусить взвивати ся аж помоча поліції. Щадничі каси у Львові оголосують, що з причини надмірної кількіснічної праці, як таож з причини поменшення числа персоналу, обмежує урядові години для публіки від год. 8:30 до 11:30 перед полуднем. — Таке саме діє ся по щадничих касах інших країв, а передовсім тих, що положені близьше росийської границі. Щадничі каси в Чернівцях виплатили досі поверх 3 мільйонів корон. Вправді часом хотіє потребувати кількох соток корон готівки і вибрасувати їх в касі, але буває таке, що зовсім без потреби вибирають з каси гроші, щоби на них подивити ся і зараз знова вкладати в щадницю. Слабодухам не поможети запевнення міродатних кругів, що вкладкам по щадничих не грозить небезпека навіть в разі війни.

— **Новий замах на порохівню.** З Градця доносять: Велике враження викликає ту замах на порохівню в Карльсдорф, недалеко Градця. Якийсь незнакомий чоловік підійшов до порохівні і стрілив до живоніра-сторожа в хвилі, коли він звернувся до него з присвяченням візначенням. Позілені легко сим стрілом воїк, відповівши також стрілами, але хиб. Привезено до каси з відомою відповідь: "Не відповідіть відповідь". Слабодухам не поможети запевнення міродатних кругів, що вкладкам по щадничих не грозить небезпека навіть в разі війни.

— **Продаж бібліотеки за 10 міл. корон.** В Ноїві Йорці покінчено недавно продаж бібліотеки, яка лишила ся на пок. Роберта Тое, фабриканта друкарських ротаційних машин. Продажа відбувалася ся від півтора року дорогою ліквідації. Всю бібліотеку поділено на 79 частин. Сам міліардер Гунтінтон закупив твори за 5 міл. Біблія Мазаріна осягнула величезну ціну — 250.000 К. разом принесла продажі ся бібліотеки суму 10 міл. корон.

— **Племінний склад австрійської армії.** Армія Габсбурзької монархії ділиться на три окремі роди: а) австро-угорську армію, б) на австрійську краєву оборону і в) на королівську угорську краєву оборону (говід). Крім сего є ще загальнє ополчення, яке складається з австрійського і угорського ополчення. Доповнене армії відбувається на основі областної системи, що значить, що кождий горожанин відбувається військову службу в тім окрузі, в якім мешкає, згідно до якого є присвячений. Згідно з цим системою вся держава є поділена на полкові доповнені окрузи, які лежать ся в корпусні окрузи. Кождий полковий округ доставляє реєстрацію звичайно до одного полку піхоти, а корпусний округ до всіх інших родів оружя. Така система доповнення армії мусить відбиватися ся на племіннім складі головною піхотою. В деяких полках піхоти творять живоніри одної народності 90 до 95 проц. В інших знова полках є по 2, 3 а навіть 4 народності. Племінний склад австро-угорської армії цікують найлучше отсі числа: в піхоті є чисто німецьких полків 16, чисто угорських 19, руських, польських і сербско-хорватських по 9, словацьких 4, ческих 15, словінських 2, румунських 7 і вінницьких 12 мішаних полків. В чотирьох тирольських полках є много італійців. Гуварські полки знова є чисто угорські, бо в Австрії сего рода оружя зовсім нема.

— **Воєнні марки.** Греко-правителство казало видати спеціальні воєнні марки і візвало

шляхи, через що не може відбувати ся зелінничий рух. Пароплави, які прибули до Кієвів, доносять, що в самім лише заливі Монетного впали жертвою бурі 42 особи. Також в багатьох місцях з перервані телеграфічні поєднання. До місцевин, які знищила катастрофа, вислано прислали поживи і 300 шатер.

— **Наслідки війни.** Після останнього виказу турецького тютюненого монополю виносили його доноси в місяці жовтні с. р. лише 176 міл. піastrів, під час коли місяць жовтень 1911. р. принес 21 міл. піastrів доходу. Дохід з продажі тютюну в Туреччині зменшився в наслідок війни в однім лише місяці близько 3 і пів міл. піastrів. Побіду віднесено над Туреччиною вже вихідною Сербія також під фіскальним і господарським оглядом. З Білогоорода доносять, що сербське правителство завело в Санджаку і в Старій Сербії замість дотеперішніх 11-процентових турецьких міт таож кількох більшіх міт своєї тарифи, які є з 20 проц. вищі від дотеперішніх турецьких. Се з

держав наклади поштових марок будуть дуже добрим інтересом не тільки з огляду на листову переписку, як на збирачів, які ведуть марками торговлю. Фабрикують їх в цілі вивозу. Крім сего поштові марки з датою 1912 р. будуть для балканських держав історичною пригадкою, що особливо молодому поколінню вже в пам'ять. В загалі сего рода популярніовані історичних подій в родом ілюстрованих викладів в як найшироких кругах населення.

— Кінотеатри а гігієна. Нераз згадували ми вже про шкідливість кінотеатральних представлень для молодіжі під моральним огляdom. Кінотеатри впливають відмінно не лише на душу, але також на мозок і нерви, словом, на весь організм дитини. На се жалують ся в першій мірі педагоги, а відтак лікарі і всі, яким лежить на серці здоров'я молодого покоління. В одній з німецьких часописів, посвяченіх справам медицини і гігієни, находимо статю др. Пакуля, в якій обговорює в точці гігієни вплив кінотеатрів на молодіж. Діти — пише др. Пакуль — відвідують вадто часто кінотеатри і дуже довго в них пересиджують, нераз і до пізнього вечера, що впливає велими відмінно на їх сон. Довгий побут в кінотеатрі вичерпує високій ступені вражливий нервовий устрій дитини, по найбільшій часті і так вже первові. Кінотеатри впливають шкідливо на організм молодіжі тому, що під час представлення нема доброго воздуха, а сей, що є, є повний двоокису угіянного, який видихають людські тіла. Вельми шкідливо і подражнюючо ділає на очі миготяче сльотло і викликає болі і завороти голови. Дуже много дітей виходить з кінотеатральних представлень майже все з мігреною, а вночі жалується на поти і безсонність. Треба також тямити, що дитина не потребує мати до умового і фізичного розвою надміру нечайних зворушень і що радше ми повинні єї се щадити. Треба отже поважно числити ся з надмірною вражливістю щойно розвиваючогося ся ума дитини, а про се не дбають зовсім кінотеатральні підприємства. Противно, ріжнородна, обчислена на найнижчі людські почуття, програма, переносить вічно подразнену дитину з одного настрою ума в другий. Тому то первові діти жалуються по кінотеатральних представленах на неспокійний в ночі сон, снить про злочинців, опришків, та бояться ножа і револьвера, які бачили на образах.

Сцени, які бачуть діти в кінотеатрі і живо їх відчувають, розвивають і пізніше свої впливи. Шкідливий вплив психічного і фізичного подразнення відбувається велими слідуючого дня в науці. Діти, які часто навідуютися кінотеатрі, є в школі розстроєні і умучені, не уважають на годинах і не сповнюють відповідно своїх домашніх задач. Охота до науки зменшується, а фантазія часто в хорошибло подразнена. З тих всіх оглядів треба зачислити часте загоювання до кінотеатрів до причин, які в великий степені підкопують дитяче здоров'я, а шкільної молодіжі перевовсім.

Оповістки.

— З перемиської єпархії. Іменовані оо.: Мих. Миколаєвич в Скоморохах ординаріятским комісарем для середніх шкіл в Сокалі і для кваліфікаційних іспитів при учительській семінарії в Сокалі, Лука Салук, катехіт при нар. шк. в Белзі, заступником катехіта при гімн. в Белзі, Іван Стрийський орд. відпоручником до окр. шк. ради в Перемишлі, орд. комісарем для кваліф. іспит. при уч. сем. в Перемишлі і орд. коміс. для середніх і других шкіл і для середніх шкіл в Ряшеві і Тарнові, Ант. Миколаєвич в Підбужі мокранським містодеканом і орд. шк. коміс. для шкіл мокр. дек., Іван Горнякевич в Модричі заст. кат. при жівочій вид. шк. в Дрогобичі, Михайлло Юзвяк катех. реальної гімназії в Самборі, Ф. Рабій в Самборі заст. катех. при гімн. в Самборі, кріл. др. Вас. Левицький перемиськоміським деканом і орд. шкіль. коміс. для шкіл в Перемишлі, Іван Пастернак з Зіболом орд. відпоручником до окр. шк. ради в Жовкві, Гн. Калужняцький з Попелів орд. шк. коміс. на місце о. Ів. Ільницького з Доброгоста, дек. К. Федорович орд. шк. ком. для надзору наук релігії в нар. шк. на місце о. М. Татомира в Кавську. — Крилошацькі відзнаки одержали оо.: Лев Панасинський в Гільчу, Лев Стеців в Літині і Мих. Турянський в Городищі. Від конкурсного іспиту увільнені оо.: Корн. Кузик в Радимні, А. Ковалський в Новосілках гост., Ол. Брунєць в Хлівчанах, Г.

Царевич в Шоломиничах і завідатель П. Луничко в Берегах долішних. Сотрудництва одержали оо.: Ор. Калужняцький в Іздебках ех-сигт. в Павлкомі, Ів. Ліщинський в Бориславі ех-сигт. в Тустановичах, Мик. Сікора в Р. Яблінці ех-сигт. в Глудні, М. Хоман в Ярославі і Ос. Бадан управл. в Завадці, височанського дек. — О. Ант. Рудницький, катехіт при ж. вид. шк. в Дрогобичі, перешов в стан. супочинку. — Розписано конкурси з речинцем по 31. грудня на парохію Куниновичі старі, комарнинського дек. і на посаду другого про-помінника при соборній церкві в Перемишлі.

— З почти. Для 27. с. м. віддано до прилюдного ужитку нову телефонічну станцію в Озерянах коло Бучача, в днем 29. с. м. буде відкрита телефонічна сеть в Нижнєві, а днем 1. грудня с. р. в Тисмениці.

Телеграми

з дня 29. листопада.

Лондон. До "Daily Telegraph" доносять з Драча дни 28. с. м.: Сербське військо нині о 5. год. вечером заняло Драч.

Білгород. Урядовий дневник "Самоуправа" відкликається до сербської печаті, щоби не писала в визиваючій тоні під адресою інших держав.

Петрбург. IV. дума зачала вчера наради. Митрополит Володимир відривав богослужебне. О год. 2. по полуночі секретар стану Голубев відчитав царський указ, яким скликано думу. По його відчитанню рознеслися на праці і центрі оклики на честь царя а на лівіці оклики: "Нехай жив конституція!" На се правиця зачала співати росийський гимн. Предсідником думи вибрано 251 голосами проти 151 октобристів Родзянку, бувшого предсідника III. думи. Сей вибір так був не до вподобі правиці і націоналістам, що вийшли в салі.

Відень. Цікар приняв вчера на послухання спільногоміністра скарбу Білінського і почуття, програма, переносить вічно подразнену дитину з одного настрою ума в другий. Тому то первові діти жалуються по кінотеатральних представленах на неспокійний в ночі сон, снить про злочинців, опришків, та бояться ножа і револьвера, які бачили на образах.

Будапешт. (ТКБ). Сойм радив вчера дуже спокійно над бюджетом.

Будапешт. (ТКБ). Міністер скарбу Телешкі заявив співробітникам "Pester Lloyd" в справі руку на деякі щаднічі каси, що не бачить причини до такого занепокоєння. Без сумніву переживаємо тяжкий час, але міністер в пересвідчений, що дипломатія погодить біжучі справи і не треба буде оружною силою боронити інтересів монархії. Останні події не захитали надій удержання міри.

Чіфу. (Пет. Аг. тел.). Супроти чуток про майбутню війну Росії з Китаєм відбуваються численні віча, на яких проголосував ся бойкот Росії. Зачувати, що зібрано 5 мільйонів доларів на ведене війни. Зголосило ся вже 2.000 добровольців.

Господарські вісти.

— Межинародний звіт про збори збіже. З Риму доносять, що тамошній межинародний рільничий інститут обчислив сегорічну продукцію жита в Росії на 255,800,000 метр. сотн., а продукцію кукурузи в тій державі на 20,000,000 м. сотн., продукцію пурпурних буряків на 131,756,000 м. сотн. Продукція кукурудзи в Зединених Державах північної Америки має виносити 805,000,000 м. сотн. Як індексове число продукції пшениці в тих державах усталено 106,4 прц., жита 123,2 прц. якmenю 105,7 прц., а кукурузи 121,8 прц.

— З господарської ніви у Франції. Французькі днівники подають остаточний дохід із живини у Франції з 1911 р. Загалом збіже дало 3.900,630,150 фр., ярина 150,289,830 фр., пашні ростини 1.167,458,650 фр., сіно 3.517,471,650 фр., рільничий промисл 268,682,595 фр., овочевий промисл 1.707,190,459 фр., інші 467,221,890 фр., разом 11.278,864,224 фр. Французькі череди виносять: коні 3,236,110 голів, мули 194,040, осли 360,590 голів, рогатої худоби 14,552,430 штук, овець 16,425,330 штук, бевріг 6,719,570, а кіз 1,424,180 штук.

Візід І. Хмельницького до Київ.

Чудова репродукція цегляного твору, яко п'ятірів репродукційної хромополіграфічної штуки, вийшла вірно після оригіналу в природних красках. Чарівна краса викликає подив у найвибагливіших знатоків, які надсилають нам численні призначені. Се високо артистична окраса кождої хати і салону; одиночка річ, що надає ся на інтелігентний дарунок для знакомих. Історія осіб виступаючих на такому образі долучується ся до кождої послини. Величина картини 90×76 см. салонове видане K 10 — люксусове K 16 —, висилка K 1-20. На жадане доставляється ся рами по власних коштах в цінах: салонові K 12 —, дубові K 16 —, золоті K 16 —, магнієві K 20 —, плюшові K 20 — вже зі склом і порядним опакованем.

Замовлення слати на адреси: Іван Павлик або М. Кривецький, Львів, Ринок 10, а також Тов. "Сокіл-Батько", Львів, Руска 20.

Люксусове видане на вічерианю; замовляти лише на висше подані адреси.

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ „ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольки Перемишль, Ринок 26.

Удержану найкращий вибір всіх церковних річей. — Злучила найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золочені чаши і всікі направки. Заднала досі загальні призначення.

366(80cc)

Брошуро:

Йосиф II. чи Ян Казимир?

(з нагоди съвятковання мінімі 250-літньої річниці засновання Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації "Руслана" і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Музичні струменти як: скрипки цитри, клярнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери прибори до тих же, поручав по дешевих цінах як деякі: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперників 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на рати.

Ясекуруйте своє майно від огню

В „Дністру“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страхи, бо достаток одиниці то добрить цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаємних обезпеченів

„Дністер“

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один

„Дністер“

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпечені селянських будинків,

„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 вносить зворот 10%.

„Дністер“ опіює та виплачує школи по оғні скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителів.

„Дністер“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністру“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаємного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносяться з кінцем 1911 року 3,353,305 корон.

„Дністер“ приймає обезпечення на житі у всіх додінних комбінаціях (на дожиті, посмертні капіталі, посаги, ренти).

В „Дністру“ можна обезпечати від крадіжки з вломом движимості всякої роди, а з товариства кредитовіgotівку, цінні папери і векселі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаємних обезпеченів „Дністер“ у Львові, у власнім дому ул. Руска ч. 20.

БЮРО ТЕХНІЧНЕ архітектора **ВАСИЛЯ НАГІРНОГО** у ЛЬВОВІ, Ринок 36 (дім "Народної Торговлі") агл. ул. На скадці 3. виготовляє пляви і кошториси на будівлі церков, домів парохіальних, народних домів, читальні і прочі будівлі.

Рух зелізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середньо-європейського.

Замітка. Поїзди посішні означені грубим друком. Години пічні від 600 рано означені підчеркненем чисел мініутових.

Відїзд зі Львова

<p